

2010/006

ONTVANGEN 21 JULI 2010

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit Maastricht
t.a.v. de voorzitter van het College van Bestuur
De heer Dr. ir. J.M.M. Ritzen
Postbus 616
6200 MD MAASTRICHT

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum 19 JUL 2010
Betreft Aanvraag doelmatigheid van een Science College als wo-bachelor
opleiding

Geachte heer Ritzen,

Met uw brief van 21-12-2009, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
(CDHO) ontvangen op 11-1-2010, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om een
Science College als bekostigde wo-bacheloropleiding te verzorgen te Maastricht.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij op 17 juni 2010 negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit
advies, welke integraal deel uit maakt van dit besluit, treft u bijgaand aan. Ik heb
geconstateerd dat dit advies zorgvuldig tot stand gekomen en inhoudelijk
afdoende is.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de 'Beleidsregel
doelmatigheid hoger onderwijs 2009', heb ik besloten niet in te stemmen met uw
voornemen om de Science College als bekostigde WO-bacheloropleiding te
verzorgen te Maastricht.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de
Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts is de
Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 leidraad geweest
voor mijn afwegingen.

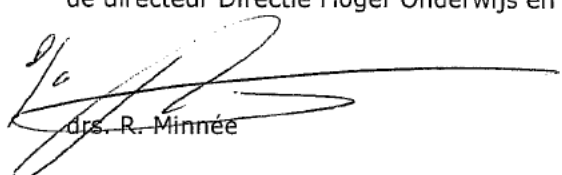
Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet
voldoet aan voorwaarden a, b, c van de beleidsregel 2009.

Voor nadere motivering verwijs ik u naar het eerder genoemd advies van de
CDHO.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de IvHo, de NVAO, de CDHO, de
VSNU en de Dienst Uitvoering Onderwijs.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,
namens deze,
de directeur Directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Onze referentie
HO&S/BS/2010/223583

Uw brief van
21 december 2010

Uw referentie
09.10.1230-YG

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. directeur HO&S
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

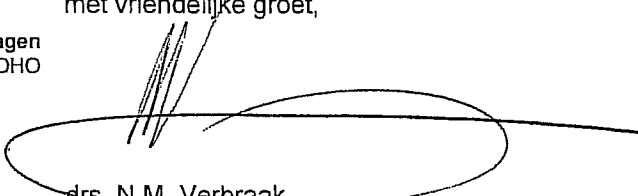
datum 13 juli 2010 Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag Nieuwe opleiding van Maastricht University ten behoeve van wo bachelor Science College te Maastricht.

onderwerp Nieuwe opleiding Science College Universiteit Maastricht Het advies van de Commissie dat ik u met mijn schrijven van 17 juni zond kunt u door het bijgaande advies vervangen.

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

ons kenmerk 2010/006 Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, met vriendelijke groet,

bijlagen advies CDHO

drs. N.M. Verbraak
voorzitter CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de staatssecretaris
J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Bijsterveldt,

Op 11 januari 2010 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Universiteit Maastricht tot vorming van een 'Science College' als bekostigde wo-bachelor opleiding te Maastricht.

datum

17 juni 2010

onderwerp

Aanvraag nieuwe opleiding
Science College
Universiteit Maastricht

De aanvraag was niet voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens. De commissie heeft de aanvrager op 11 maart 2010 verzocht om op drie terreinen een toelichting te geven, te weten:

1. een exacte duiding van de aangevraagde uitbreiding van het onderwijsaanbod;
2. de wijze waarop het Science College zich verhoudt tot de al aanwezige University College van de Universiteit Maastricht;
3. de afstemming met andere aanbieders van vergelijkbaar onderwijsaanbod.

ons kenmerk

2010/006

Op 1 juni 2010 heeft de commissie een reactie ontvangen op haar vragen en is de aanvraag door de commissie in behandeling genomen.

bijlagen

beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Universiteit Maastricht om het aangevraagde 'Science College' als wo-bachelor opleiding te Maastricht te bekostigen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wenst onder de naam 'Science College' een breed onderwijsaanbod op natuurwetenschappelijk terrein te ontwikkelen en aan te bieden. Uitgangspunt van het Science College is om een met het concept van University College vergelijkbaar aanbod aan te bieden dat uitgaat van keuzevrijheid voor de student. Anders dan het reeds door aanvrager aangeboden University College heeft het Science College een focus op natuurwetenschappen. Aanvrager beoogt met het Science College een bijdrage te leveren aan de groei van het aantal afgestudeerden met een bètageoriënteerde opleiding.

Het onderwijsprogramma van het Science College bestaat enerzijds uit op bestaande Croho-opleidingen van de UM gebaseerd cursusmateriaal, dat speciaal voor het Science College wordt ontwikkeld en samengesteld.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 2 van 6 Dit bestaande onderwijsaanbod wordt aangepast aan het specifieke doel van het Science College en is derhalve complementair aan het bestaande opleidingsaanbod. Daarnaast wordt door de aanvrager ook nieuw cursusmateriaal ontwikkeld dat is gebaseerd op opleidingen waarvoor de aanvrager geen Croho-licentie heeft. Aangezien dit onderwijsaanbod in de onderbouwing van de aanvraag uitsluitend is geduid in richting en niet is omschreven in termen van een of meer opleidingen, noch onderbouwd is met deugdelijke documenten die inzicht geven in de inhoud van het aanbod, concludeert de commissie dat een deel van het onderwijs nog niet bepaald is, dan wel niet binnen de opleidingen van de universiteit op het gewenste niveau voorhanden is.

Aanvrager doet een beroep op voorwaarden a, b, c, d en e van de beleidsregel.

Motivering

Beoordeling voorwaarde a Beleidsregel

De aanvraag voldoet naar de mening van de commissie niet aan voorwaarde a. Aanvrager heeft niet aangetoond dat de voorgenomen opleiding tegemoet komt aan door de Minister van OCW erkende gebleken behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister van OCW noodzakelijk geachte nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren. Voorwaarde a ziet naar mening van de Commissie toe op de inhoud van het aan te bieden onderwijs, en niet op de vorm waarin dit onderwijs wordt aangeboden. De aanvrager heeft aangevoerd dat er sprake is van interdisciplinair aanbod en een geïntegreerde benadering vanuit meerdere disciplines. Naar mening van de commissie wordt hiermee gedoeld op de vorm van het voorstel, waarbij moet worden opgemerkt dat het hier bedoelde "collegemodel" reeds gangbaar is en niet nieuw is. Er is naar oordeel van de commissie niet aangetoond dat er sprake is van een nieuw, door de Minister, erkend beroep waarvoor wordt opgeleid. Evenmin is er naar oordeel van de commissie aangetoond dat er sprake is van een nieuwe wetenschappelijke ontwikkeling in een innovatieve sector.

Beoordeling voorwaarde b Beleidsregel

Aanvrager heeft aangevoerd dat met de aanvraag tegemoet kan worden gekomen aan het kabinetsstreven om meer studenten te interesseren voor, en op te leiden in, bètatechniek-opleidingen. Aanvrager heeft daarbij aangevoerd dat met name door het aanbod van een breed palet aan scholings- en keuzemogelijkheden, conform het model dat bij University Colleges gebruikelijk is, er mogelijkheden ontstaan om de instroom in bèta-techniekopleidingen te vergroten. De commissie is echter van mening dat niet aan voorwaarde b van de Beleidsregel wordt voldaan, omdat over de inhoud van het cursusmateriaal geen duidelijkheid wordt gegeven en evenmin duidelijk is op welke croho licenties het materiaal gebaseerd is en welke daarbij ontbreken. Zoals hiervoor reeds aangegeven bestaat de onderhavige aanvraag enerzijds uit samengesteld cursusmateriaal dat is gebaseerd op bestaande Croho-licenties van de UM. Anderzijds echter wordt ook nieuw cursusmateriaal ontwikkeld waarvoor de aanvrager niet over Croho-licenties beschikt. Onduidelijk is welk aanbod het voornemen precies omvat. Daarmee is het onmogelijk voor de Commissie om vast te stellen of er met dit voornemen een daadwerkelijke bijdrage geleverd wordt aan het genoemde kabinetsstreven. De onderbouwing schiet op dit punt dan ook tekort. De commissie is van mening dat niet aangetoond is of deze aanvraag aantoonbaar bijdraagt aan een andere dan onder voorwaarde a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt. Naar oordeel van de commissie voldoet de aanvraag dan ook niet aan voorwaarde b van de Beleidsregel.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 6 *Beoordeling voorwaarde c Beleidsregel*

De aanvraag voldoet naar de mening van de commissie niet aan voorwaarde c. Deze voorwaarde ziet toe op opleidingen die worden gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen. De aanvraag wordt onderbouwd met een verwijzing naar het (ook economisch) belang van de universiteit voor de regio en de betrokkenheid van het regionale openbaar bestuur en de minister van Economische Zaken daarbij.

Aanvrager toont echter niet aan dat er sprake is van bestuurlijke afspraken met de minister zoals bedoeld in voorwaarde c van de Beleidsregel. Dergelijke afspraken zijn de commissie ook niet bekend voor de regio waar de opleiding zich beoogt te vestigen.

Nu de aanvraag niet voldoet aan voorwaarden a, b en c is de beoordeling van voorwaarde d en e niet meer relevant.

De Commissie wil echter opmerken dat voorwaarde d op basis van de aanvraag niet goed getoetst had kunnen worden, daar zoals hiervoor reeds is opgemerkt de omvang en inhoud van het opleidingsaanbod van deze aanvraag niet duidelijk zijn aangegeven. Of het realiseren van het 'Science College' niet zal leiden tot substantieel nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein is voor de Commissie slechts toetsbaar indien de aanvraag inhoudelijk voldoende inzicht geeft in termen van een of meer in de voorgenomen Science College onder te brengen opleidingen.

Daarnaast wil de Commissie er op wijzen dat voor zover de aanvraag ziet op Croho-opleidingen die betrekking hebben op het terrein van het natuurwetenschappelijk onderwijs waarvoor de aanvrager niet over de Croho-licenties beschikt, er afspraken gemaakt zijn in het kader van het Sectorplan Natuur- en Scheikunde. Deze afspraken, gemaakt door de gezamenlijke aanbieders van bèta-georiënteerd universitair onderwijs, hebben betrekking op de taakverdeling en de concentratie van het bestaande aanbod van natuurwetenschappelijk onderwijs. Met deze afspraken is gehoor gegeven aan een dringend beroep uit de maatschappij en het bedrijfsleven om de focus en massa van het natuurwetenschappelijk onderwijs te vergroten. Deze aanvraag interfereert, voor zover zij betrekking heeft op het aanbieden van materiaal dat betrekking heeft op dit terrein en waarvoor aanvrager geen eigen licenties heeft, met deze afspraken. Uitvoering van een Science College met deze onderdelen is in strijd met de gemaakte afspraken en leidt tot een onwenselijke versnippering van het aanbod.

Ook voor de beoordeling van voorwaarde e wenst de Commissie op te merken dat gelet op de onbepaaldheid van de inhoud van de aanvraag niet kan leiden tot het oordeel dat het betreffende opleidingsaanbod voldoende is ingebed in de (regionale) kennisinfrastructuur. Daarnaast spreekt de commissie haar twijfel uit over de beschikbaarheid van voldoende wetenschappelijke kennis in de aan te bieden natuurwetenschappelijke disciplines.

Samenvattend adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Kanttekeningen

De commissie heeft bij de behandeling van deze aanvraag, uitgaande van bestaande regelgeving, geconstateerd dat onderhavige aanvraag niet goed in te passen is in de

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 6 structuur van de macrodoelmatigheid. Tegelijkertijd heeft de commissie geconstateerd dat het beleid van het departement van OCW ten aanzien van vestiging en inhoud van University Colleges nog in ontwikkeling is.

Om de gedachtevorming over dit onderwerp nader te bepalen heeft de commissie de navolgende kanttekeningen geformuleerd. Zij ziet deze graag als uitgangspunt voor een nadere gedachtewisseling.

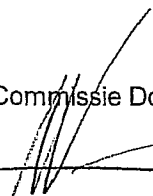
- De vergelijkbaarheid van de Science College met een University College vormde voor de commissie aanleiding zich nader te oriënteren op de ontwikkelingen m.b.t. het concept 'University College'. Uit die oriëntatie kwam naar voren dat het beleid van het departement van OCW ten aanzien van vestiging en inhoud van University Colleges nog in ontwikkeling is. Een aantal aspecten van het concept van brede University Colleges raakt een aantal doelstellingen die met het rijksbeleid in het kader van 'Ruim Baan voor Talent' zijn gesteld (uitstel studiekeuze, intensiever en kleinschaliger onderwijs, selectie en toename diversiteit). Inmiddels zijn vijf University Colleges gevestigd. Naar verluidt zou per universiteit kunnen worden volstaan met hooguit één University College om aan de ambities van het Rijk en de onderwijsvraag tegemoet te komen.
- Het ministerie van OCW heeft in het verleden University Colleges bij registratie in het Croho gekwalificeerd als sectoroverstijgende (want brede) wo-bacheloropleidingen met de benaming 'Liberal Arts and Sciences'. De aan die opleiding verbonden graad is die van 'Bachelor of Arts' of 'Bachelor of Science', afhankelijk van de door de student gekozen major. Het concept van University Colleges is echter nog niet vastomlijnd en uitontwikkeld. Dit blijkt uit het feit dat bijvoorbeeld het residentiële karakter een kenmerk is van een University College, maar niet alle vijf bestaande University Colleges zijn residentieel. Daarnaast kenmerken een aantal University Colleges zich juist door een smalle profilering met een beperking van de disciplines of een specifieke keuze voor een richting of thematiek. Dit in tegenstelling tot de brede Colleges zoals hiervoor aangehaald.
- Alles overziend is de commissie van mening dat een University College een vorm betreft die bijzondere kenmerken heeft met betrekking tot de wijze waarop het onderwijs wordt aangeboden. De Commissie meent dat bij de registratie in het Croho dit onderscheid tussen vorm en inhoud niet over het hoofd mag worden gezien. In het Croho passen geen aanduidingen die betrekking hebben op de vorm (anders dan voltijd, deeltijd of duaal). De keuze om in het verleden deze colleges te registreren onder de opleidingsnaam: "liberal arts en sciences" impliceert een zekere onbepaaldheid. Het gaat om niet nader geduide bacheloropleidingen.
- De hierboven gesignaleerde onbepaaldheid vraagt om een nadere interpretatie van de reikwijdte van de licentie. Naar mening van de Commissie kunnen alleen reeds verkregen licenties in de vorm van een University College worden aangeboden. Een universiteit mag dus binnen de vorm van een University College alle majors aanbieden die binnen de wetenschappelijke competenties van die universiteit aanwezig zijn en hun basis vinden in een Croho-registratie.
- Hieruit volgt dat naar opvatting van de commissie de toekenning van licenties een vraagstuk is van macrodoelmatigheid. De vorm waarin dit opleidingsaanbod een plaats krijgt is naar oordeel van de commissie een aangelegenheid van stelselbeleid van de zijde van het Rijk, dan wel een autonome afweging van de instelling, welke raakt aan de microdoelmatigheid.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

- pagina 5 van 6
- In het licht van het bovenstaande kan de overheid binnen de geregistreerde licentie "liberal arts en sciences" accepteren dat een universiteit binnen de vorm van een University College alle combinaties maakt van het binnen die universiteit aanwezige repertoire dat voldoet aan de eis van wetenschappelijke kennisvorming. Dit houdt in dat er op de aangeboden terreinen binnen de universiteit opleidingen zijn en wetenschappelijk onderzoek plaatsvindt. Anders gezegd: een major aan een University College vindt binnenshuis een fundament in een geregistreerde disciplinaire opleiding. Het is de taak van de NVAO om het aspect van de wetenschappelijke kennisvorming in de kwaliteitsbeoordeling te betrekken, zoals het evenzeer de taak van de NVAO is om te oordelen over de kwaliteit van het door een University College geleverde onderwijsproduct.
 - Met de vorengenoemde set van spelregels kan een discussie over de specifieke naamgeving van colleges buiten het Croho worden gehouden. Het gaat dan niet meer om de registratie in het Croho, maar om de vraag of er merkrechtelijk reden is om een naam in een daarvoor bestemd register de doen registreren. De overheid kan zich hier verre van houden, zolang in de voorlichting naar studenten de juiste Croho benaming wordt vermeld en er sprake is van geaccrediteerde programma's.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 6 **Bijlage:**

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Staatssecretaris
mw. J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Bijsterveldt,

Op 11 januari 2010 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Universiteit Maastricht tot vorming van een 'Science College' als bekostigde wo-bachelor opleiding te Maastricht.

datum

17 juni 2010

onderwerp

aanvraag nieuwe opleiding
Science College
Universiteit Maastricht

De aanvraag was niet voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens. De commissie heeft de aanvrager op 11 maart 2010 verzocht om op drie terreinen een toelichting te geven, te weten:

1. een exacte duiding van de aangevraagde uitbreiding van het onderwijsaanbod;
2. de wijze waarop het Science College zich verhoudt tot de al aanwezige University College van de Universiteit Maastricht;
3. de afstemming met andere aanbieders van vergelijkbaar onderwijsaanbod.

ons kenmerk

2010/006

Op 1 juni 2010 heeft de commissie een reactie ontvangen op haar vragen en is de aanvraag door de commissie in behandeling genomen.

bijlagen

beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Universiteit Maastricht om het aangevraagde 'Science College' als wo-bachelor opleiding te Maastricht te bekostigen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wenst onder de naam 'Science College' een breed onderwijsaanbod op natuurwetenschappelijk terrein te ontwikkelen en aan te bieden. Uitgangspunt van het Science College is om een met het concept van University College vergelijkbaar aanbod aan te bieden dat uitgaat van keuzevrijheid voor de student. Anders dan het reeds door aanvrager aangeboden University College heeft het Science College een focus op natuurwetenschappen. Aanvrager beoogt met het Science College een bijdrage te leveren aan de groei van het aantal afgestudeerden met een bètagereïenteerde opleiding.

Het onderwijsprogramma van het Science College bestaat enerzijds uit op bestaande Croho-opleidingen van de UM gebaseerd cursusmateriaal, dat speciaal voor het Science College wordt ontwikkeld en samengesteld.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 2 van 6 Dit bestaande onderwijsaanbod wordt aangepast aan het specifieke doel van het Science College en is derhalve complementair aan het bestaande opleidingsaanbod. Daarnaast wordt door de aanvrager ook nieuw cursusmateriaal ontwikkeld dat is gebaseerd op opleidingen waarvoor de aanvrager geen Croho-licentie heeft. Aangezien dit onderwijsaanbod in de onderbouwing van de aanvraag uitsluitend is geduid in richting en niet is omschreven in termen van een of meer opleidingen, noch onderbouwd is met deugdelijke documenten die inzicht geven in de inhoud van het aanbod, kan de commissie zich geen beeld vormen van het aan te bieden onderwijs waarop deze aanvraag betrekking heeft. De commissie kan zich derhalve geen oordeel vormen over de inhoud van de aanvraag.

Aanvrager doet een beroep op voorwaarden a, b, c, d en e van de beleidsregel.

Motivering

Beoordeling voorwaarde a Beleidsregel

De aanvraag voldoet naar de mening van de commissie niet aan voorwaarde a. Aanvrager heeft niet aangetoond dat de voorgenomen opleiding tegemoet komt aan door de Minister van OCW erkende gebleken behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister van OCW noodzakelijk geachte nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren. Voorwaarde a ziet naar mening van de Commissie toe op de inhoud van het aan te bieden onderwijs, en niet op de vorm waarin dit onderwijs wordt aangeboden. De aanvrager heeft aangevoerd dat er sprake is van interdisciplinair aanbod en een geïntegreerde benadering vanuit meerdere disciplines. Naar mening van de commissie wordt hiermee bedoeld op de vorm van het voorstel, waarbij moet worden opgemerkt dat het hier bedoelde "collegemodel" reeds gangbaar is en niet nieuw is. Er is naar oordeel van de commissie niet aangetoond dat er sprake is van een nieuw, door de Minister, erkend beroep waarvoor wordt opgeleid. Evenmin is er naar oordeel van de commissie aangetoond dat er sprake is van een nieuwe wetenschappelijke ontwikkeling in een innovatieve sector.

Beoordeling voorwaarde b Beleidsregel

Aanvrager heeft aangevoerd dat met de aanvraag tegemoet kan worden gekomen aan het kabinetsstreven om meer studenten te interesseren voor, en op te leiden in, bètatechniek-opleidingen. Aanvrager heeft daarbij aangevoerd dat met name door het aanbod van een breed palet aan scholings- en keuzemogelijkheden, conform het model dat bij University Colleges gebruikelijk is, er mogelijkheden ontstaan om de instroom in bèta-techniekopleidingen te vergroten. De commissie is echter van mening dat zij niet kan beoordelen of aan voorwaarde b van de Beleidsregel wordt voldaan. Zoals hiervoor reeds aangegeven bestaat de onderhavige aanvraag enerzijds uit samengesteld cursusmateriaal dat is gebaseerd op bestaande Croho-licenties van de UM. Anderzijds echter wordt ook nieuw cursusmateriaal ontwikkeld waarvoor de aanvrager niet over Croho-licenties beschikt. Onduidelijk is welk aanbod het voornemen precies omvat. Daarmee is het onmogelijk voor de Commissie om vast te stellen of er met dit voornemen een daadwerkelijke bijdrage geleverd wordt aan het genoemde kabinetsstreven. De onderbouwing schiet op dit punt dan ook tekort. De Commissie is van mening dat zij niet vast kan stellen of deze aanvraag aantoonbaar bijdraagt aan een andere dan onder voorwaarde a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt. Naar oordeel van de commissie voldoet de aanvraag dan ook niet aan voorwaarde b van de Beleidsregel.

pagina 3 van 6 *Beoordeling voorwaarde c Beleidsregel*

De aanvraag voldoet naar de mening van de commissie niet aan voorwaarde c. Deze voorwaarde ziet toe op opleidingen die worden gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandsituaties te verminderen. De aanvraag wordt onderbouwd met een verwijzing naar het (ook economisch) belang van de universiteit voor de regio en de betrokkenheid van het regionale openbaar bestuur en de minister van Economische Zaken daarbij. Aanvrager toont echter niet aan dat er sprake is van bestuurlijke afspraken met de minister zoals bedoeld in voorwaarde c van de Beleidsregel. Dergelijke afspraken zijn de commissie ook niet bekend voor de regio waar de opleiding zich beoogt te vestigen.

Nu de aanvraag niet voldoet aan voorwaarden a, b en c is de beoordeling van voorwaarde d en e niet meer relevant.

De Commissie wil echter opmerken dat voorwaarde d op basis van de aanvraag niet getoetst had kunnen worden, daar zoals hiervoor reeds is opgemerkt de omvang en inhoud van het opleidingsaanbod van deze aanvraag niet duidelijk is aangegeven. Het is voor de Commissie niet mogelijk om te beoordelen of het realiseren van het 'Science College' niet zal leiden tot substantieel nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Daarnaast wil de Commissie er op wijzen dat voor zover de aanvraag toe ziet op Croho-opleidingen die betrekking hebben op het terrein van het natuurwetenschappelijk onderwijs waarvoor de aanvrager niet over de Croho-licenties beschikt, er afspraken gemaakt zijn in het kader van het Sectorplan Natuur- en Scheikunde. Deze afspraken, gemaakt door de gezamenlijke aanbieders van bèta-georiënteerd universitair onderwijs, hebben betrekking op de taakverdeling en de concentratie van het bestaande aanbod van natuurwetenschappelijk onderwijs. Met deze afspraken is gehoor gegeven aan een dringend beroep uit de maatschappij en het bedrijfsleven om de focus en massa van het natuurwetenschappelijk onderwijs te vergroten. Deze aanvraag interfereert, voor zover zij betrekking heeft op het aanbieden van materiaal dat betrekking heeft op dit terrein en waarvoor aanvrager geen eigen licenties heeft, met deze afspraken. Uitvoering van een Science College met deze onderdelen is in strijd met de gemaakte afspraken en leidt tot een onwenselijke versnippering van het aanbod.

Ook voor de beoordeling van voorwaarde e wenst de Commissie op te merken dat gelet op de onbepaaldheid van de inhoud van de aanvraag niet beoordeeld kan worden of het betreffende opleidingsaanbod voldoende is ingebed in de (regionale) kennisinfrastructuur. Daarnaast spreekt de commissie haar twijfel uit over de beschikbaarheid van voldoende wetenschappelijke kennis in de aan te bieden natuurwetenschappelijke disciplines.

Samenvattend adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Kanttekeningen

De commissie heeft bij de behandeling van deze aanvraag, uitgaande van bestaande regelgeving, geconstateerd dat onderhavige aanvraag niet goed in te passen is in de structuur van de macrodoelmatigheid. Tegelijkertijd heeft de commissie geconstateerd dat het departement van OCW nog geen beleid voert ten aanzien van vestiging en inhoud van University Colleges.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 6 Om de gedachtevorming over dit onderwerp nader te bepalen heeft de commissie de navolgende kanttekeningen geformuleerd. Zij ziet deze graag als uitgangspunt voor een nadere gedachtewisseling.

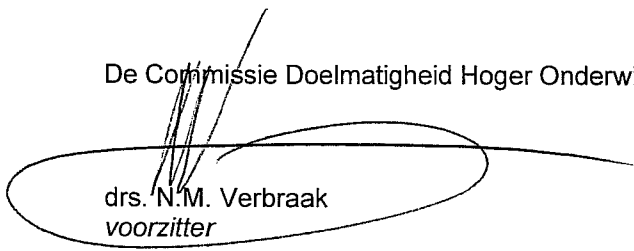
- De vergelijkbaarheid van de Science College met een University College vormde voor de commissie aanleiding zich nader te oriënteren op de ontwikkelingen m.b.t. het concept 'University College'. Uit die oriëntatie kwam naar voren dat OCW nog geen expliciet beleid aangaande University Colleges voert. Een aantal aspecten van het concept van brede University Colleges raakt een aantal doelstellingen die met het rijksbeleid in het kader van 'Ruim Baan voor Talent' zijn gesteld (uitstel studiekeuze, intensiever en kleinschaliger onderwijs, selectie en toename diversiteit). Inmiddels zijn vijf University Colleges gevestigd. Naar verluidt zou per universiteit kunnen worden volstaan met hooguit één University College om aan de ambities van het Rijk en de onderwijsvraag tegemoet te komen.
- Het ministerie van OCW heeft in het verleden University Colleges bij registratie in het croho gekwalificeerd als sectoroverstijgende (want brede) wo-bacheloropleidingen met de benaming 'Liberal Arts and Sciences'. De aan die opleiding verbonden graad is die van 'Bachelor of Arts' of 'Bachelor of Science', afhankelijk van de door de student gekozen major. Het concept van University Colleges is echter nog niet vastomlijnd en uitontwikkeld. Dit blijkt uit het feit dat bijvoorbeeld het residentiële karakter een kenmerk is van een University College, maar niet alle vijf bestaande University Colleges zijn residentieel. Daarnaast kenmerken een aantal University Colleges zich juist door een smalle profilering met een beperking van de disciplines of een specifieke keuze voor een richting of thematiek. Dit in tegenstelling tot de brede Colleges zoals hiervoor aangehaald.
- Alles overziend is de commissie van mening dat een University College een vorm betreft die bijzondere kenmerken heeft met betrekking tot de wijze waarop het onderwijs wordt aangeboden. De Commissie meent dat bij de registratie in het Croho dit onderscheid tussen vorm en inhoud niet over het hoofd mag worden gezien. In het Croho passen geen aanduidingen die betrekking hebben op de vorm (anders dan voltijd, deeltijd of duaal). De keuze om in het verleden deze colleges te registreren onder de opleidingsnaam: "liberal arts en sciences" impliceert een zekere onbepaaldheid. Het gaat om niet nader geduide bacheloropleidingen.
- De hierboven gesignaleerde onbepaaldheid vraagt om een nadere interpretatie van de reikwijdte van de licentie. Naar mening van de Commissie kunnen alleen reeds verkregen licenties in de vorm van een University College worden aangeboden. Een universiteit mag dus binnen de vorm van een University College alle majors aanbieden die binnen de wetenschappelijke competenties van die universiteit aanwezig zijn en hun basis vinden in een Croho-registratie.
- Hieruit volgt dat naar opvatting van de commissie de toekenning van licenties een vraagstuk is van macrodoelmatigheid. De vorm waarin dit opleidingsaanbod een plaats krijgt is naar oordeel van de commissie een aangelegenheid van stelselbeleid van de zijde van het Rijk, dan wel een autonome afweging van de instelling, welke raakt aan de microdoelmatigheid.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

- pagina 5 van 6
- In het licht van het bovenstaande kan de overheid binnen de geregistreerde licentie "liberal arts en sciences" accepteren dat een universiteit binnen de vorm van een University College alle combinaties maakt van het binnen die universiteit aanwezige repertoire dat voldoet aan de eis van wetenschappelijke kennisvorming. Dit houdt in dat er op de aangeboden terreinen binnen de universiteit opleidingen zijn en wetenschappelijk onderzoek plaatsvindt. Anders gezegd: een major aan een University College vindt binnenshuis een fundament in een geregistreerde disciplinaire opleiding. Het is de taak van de NVAO om het aspect van de wetenschappelijke kennisvorming in de kwaliteitsbeoordeling te betrekken, zoals het evenzeer de taak van de NVAO is om te oordelen over de kwaliteit van het door een University College geleverde onderwijsproduct.
 - Met de vorengenoemde set van spelregels kan een discussie over de specifieke naamgeving van colleges buiten het Croho worden gehouden. Het gaat dan niet meer om de registratie in het Croho, maar om de vraag of er merkrechtelijk reden is om een naam in een daarvoor bestemd register te doen registreren. De overheid kan zich hier verre van houden, zolang in de voorlichting naar studenten de juiste Croho benaming wordt vermeld en er sprake is van geaccrediteerde programma's.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.